

Jobb

Arbetsmarknad.

Fabriken där nyanlända får jobb utan bidrag

Carolines kök har 80 anställda. 65 av dem är migranter från 15 olika länder. Nästan alla är anställda utan bidrag. Men om arbetsmarknadens parter kommer överens om nya regler vill företaget gärna anställa fler.

Helena Sjödin Öberg, text
Carl Bredberg, foto

● Det pyser och dunsar, rasslar och skramlar i matfabriken i Saltsjö-Boo i Nacka. Utifrån ser byggnaden ut som ett vanligt kontor. Men inne pågår produktion av pajer, lasagne och andra färdigrätter. Snart kommer lastbilarna som ska skjutsa ut dem till de stora livsmedelskedjorna.

Först fyller thailändska Annie Wichlas pajskalet med skinka, sedan fylls de med äggstanning från kranarna och så tar kurdiska Leyla Pehlivan emot dem och fyller med ost. Tre skinka- och ostpajer är klara för ugnen. Tre nya står på tur.

– Jag kommer Turkiet, från Kurdistan och flyttade hit för nio år sedan. Jag fick jobb här och trivs. Nu har jag blivit arbetsledare, berättar Leyla Pehlivan. Varför jag trivs? Alla bryr sig om varandra här och cheferna visar inte att de är där uppe och vi är här nere.

Cecilia Arneving är vd för Carolines kök sedan två år.

– För oss är det viktigt att ha en stabil arbetsstyrka och vi anlitat inte hyrbolag. Vi har jobbat med att det ska vara en bra stämning, säger hon och produktionschefen Peter Kovacs fyller i:

– Ja, vi vill att de som arbetar här

ska visa att de respekterar sina arbetskamrater. De flesta börjar som timanställda och jag kan känna av ganska snart om de är människor som bryr sig om andra och sin arbetsmiljö.

Företaget har gått igenom flera uppköp och namnbyten, men hela tiden har nyanlända personer anställts. Först kom många från Balkan. Sussi Stojkovic var en av dem.

Det var 1989 som hon och hennes man flyttade hit, innan kriget bröt ut.

– Jag var bara 18 år men min man, som var 20 år, var politiskt insatt. Han förstod vad som var på väg att hända. Åh, det har varit en sådan lång resa fram till i dag!

Sussi Stojkovic jobbar på kontoret, är välsminkad och klädd med en scarf i halsen. Hon har gjort karriär inom företaget.

– Jag minns mina första dagar här, jag kom hit med en lapp där det stod på svenska "Anställ mig". Jag fick börja med att göra pizza och pajer.

Nu är hon ansvarig för ordermottagningen.

– Det som har betytt mest var när jag bestämde mig för att läsa svenska som andra språk. Jag hade gått på sfi när jag kom hit, men jag var så blyg och vågade inte prata.

I dag är det anställda från 15 olika länder som arbetar på företaget och de får ofta översätta åt varandra. Fyra stora språkgrupper domine-

Fakta. Förslaget från LO och Svenskt Näringsliv

● Förslaget som presenterades i förra veckan riktar sig till nyanlända som kommit till Sverige de senaste 36 månaderna, unga under 25 som har varit arbetslösa mer än sex månader och personer över 25 som varit långtidsarbetslösa över ett år.

● Lönen ska motsvara en minimilön inom varje avtalsområde, i snitt runt 19 000 före skatt, enligt IF Metall. Arbetsgivarna betalar 8 000 och staten resten. Inga arbetsgivaravgifter. Staten ska stötta svenskundervisning på arbetsplatsen.

● Alla LO-förbund utom Transport plus tjänstemannafacket Unionen samt fem stora arbetsgivarförbund är med i förhandlingarna. Förslaget ska nu diskuteras och förankras i de LO-förbund som vill vara med.

rar: arabiska, thailändska, mongoliska och ryska.

Vd Cecilia Arneving har bestämt sig för att börja erbjuda de anställda svenskundervisning på jobbet och hoppas nu på förslaget från parterna om statligt bidrag till det.

Här finns också flera religioner representerade. I vilorummet ligger en bönematta för den som behöver. Och även om fabriken ofta är stängd på röda dagar är det många som tar ledigt andra tider på året.

– Thailändarna brukar vilja vara lediga runt det kinesiska nyåret, muslimerna runt ramadan och jag kan gärna jobba under julhelgen, men firar ortodox jul i början av januari, berättar Sussi Stojkovic.

För att alla ska förstå viktiga instruktioner sitter det inte bara skrivna skyltar uppe utan även illustrationer. Hygienföreskrifter är viktiga att följa och ingen får komma in i fabriken utan att ha passerat en sluss där rena kläder, hårnät och rena skor ska på.

Carolines kök rekryterar oftast utan bidrag via Arbetsförmedlingen, men många har anställts på rekommendationer av de andra som jobbar där.

Skulle förslaget från parterna om en kostnad för arbetsgivaren på 8 000 kronor i månaden för att anställa bli verklighet kommer Cecilia Arneving att anställa fler utanför ordinarie bemanning. I dag betalar hon 21 700 kronor i lägsta lön, plus arbetsgivaravgifter.

– Vi håller på och implementerar ett nytt affärssystem och då vore det bra att ta in extra personal, säger hon.

helena.sjodin.oberg@dn.se
carl.bredberg@dn.se

Leyla Pehlivan och Annie Wichlas producerar pajer på

För oss är det viktigt att ha en stabil arbetsstyrka och vi anlitat inte hyrbolag.
Cecilia Arneving, vd.

Upptäck DN. | Erbjudanden

Handla saker och kläder till barnen på Bamba.se

Bamba är Sveriges roligaste leksaks-, barn- och babybutik på nätet. Bamba tycker förmodligen att leksaker är roligare än vad någon annan tycker. På Bamba.se hittar du leksaker, babytillbehör, barnkläder och barninredning till barnfamiljen. Få 100 kr tillbaka när du handlar för 500 kr eller mer. Bamba erbjuder 365 dagars öppet köp, snabba leveranser och alltid bra priser.

DITT PRIS: 100 kr rabatt på bamba.se, när du handlar för 500 kr eller mer.
LÄS MER: upptack.dn.se

DAGENS NYHETER.

öppande band i matfabriken i Saltsjö-Boo i Nacka.

Vi vill att de som arbetar här ska visa att de respekterar sina arbetskamrater.

Peter Kovacs, produktionschef.

Det som har betytt mest var när jag bestämde mig för att läsa svenska som andra språk.

Snezana Stojkovic, orderansvarig.

Alla bryr sig om varandra här och cheferna visar inte att de är där uppe och vi är här nere.

Leyla Pehlivan, arbetsledare.

I korthet.

Många kvinnor gigger i väntan på fast jobb

● Det som tidigare kallades extrajobb eller tillfälliga uppdrag, sammanfattas nu av flera som "gig"-jobb. Tillfälliga gig ska associeras med ett medvetet val och få en mer positiv klang. Nu visar Manpowers undersökning om giggande att 40 procent av kvinnorna inte gör det för att de vill, utan för att de väntar på en fast anställning. För män är motsvarande andel hälften så stor, bara 20 procent gigger av samma anledning.

Samma undersökning visar att hälften av kvinnorna, 48 procent, gigger för att testa nya jobb och olika typer av roller, medan bara en tredjedel av männen, 34 procent, gigger av samma anledning.

Knappt 20 procent av båda könen väljer att giggera för att kunna vara mer med familjen.

Exempel på nya typer av gig-jobb är de som skapas genom digitala plattformar som Uber, Foodora och Wolt där man kan hitta nästa gig via en app. Det är också så kallade mikrojobb där jobbuppgiften ligger i sociala medier och på nätet.

801 svenskar svarade på undersökningen, varav 623 kan tänka sig att giggera och har svarat på frågan om varför. **DN**

Foto: Håkan Sandbring/IBL

Kropp- och skönhetsvård är en av branscherna som kommer omfattas av det nya kravet.

Fler branscher får personalliggare

● Regeringen har fattat beslut om att bredda kravet på personalliggare till att omfatta även kropps- och skönhetsalonger, fordonsverkstäder samt livsmedels- och tobaksgrossister. Kravet innebär att företagen måste föra en logg över vilka personer som är verksamma i lokalerna, och under vilka tider.

Finansminister Magdalena Andersson (S) ser flera fördelar.

– Seriösa företagare, som betalar skatt som man ska, slipper riskera att bli utkonkurrerade av dem som fuskar. Sedan är det bra för människor som i dag utnyttjas som svart arbetskraft, att de i stället får möjlighet att ha ett riktigt jobb. Det är också bra att vi får in mer skattepengar till välfärden, säger hon.

Sedan tidigare är personalliggare ett krav inom restaurang-, frisör-, tvätter- och byggbranschen. Målet är att minska skattefusk och svartarbete. **TT**

Vår ständiga närvaro hos natur och människor gör att vi har ett stort ansvar och en viktig roll för ett fungerande kretslopp. I våra tre ägarkommuner Sundsvall, Timrå och Nordanstig bor över 120 000 invånare. Det är för dem, men kanske ännu mer tillsammans med dem, vi arbetar för att driva, utveckla och bidra med kunskap inom vatten- och avfallsfrågor. Alltid med hållbarhet och miljö i fokus.

vi söker vd till MittSverige Vatten & Avfall.

Vill du bli en vardagshjälte?

MittSverige Vatten arbetar för ett hållbart samhälle. Till det arbetet söker vi dig som vill driva och leda de strategiska frågorna enligt visionen i nära dialog med styrelsen. Du leder bolagets verksamhet och beslutar, med stöd av ledningsgruppen, om företagsgemensamma riktlinjer och regler med samhällsnyttan i fokus utifrån ett affärsmässigt genomförande. I grunden har du relevant utbildning samt erfarenhet av att vara chef på hög nivå inom en liknande verksamhet där ledning genom andra chefer varit naturlig.

Vid frågor kontakta Inger Bydén, 070-270 21 48. Läs mer och lämna din intresseanmälan via www.randstad.se senast 26 november 2017.

human forward.